

A low-angle, upward-looking photograph of a group of people, likely athletes, in a huddle. Their arms are raised and hands are touching in the center, forming a circle. The background is a clear blue sky with some light clouds. The lighting suggests it's either early morning or late afternoon, with a warm, golden glow on the people's skin and hair.

AUTISME

DOOR NICK BOS, THUISBEGELEIDER HET RASTER

Wat is ASS?

ASS

- I. Een ontwikkelingsstoornis
- Van bij de geboorte aanwezig
- De stoornis heeft een belangrijke impact op de verschillende domeinen van ontwikkeling van de persoon
- Heeft niets met 'een foute' opvoeding te maken

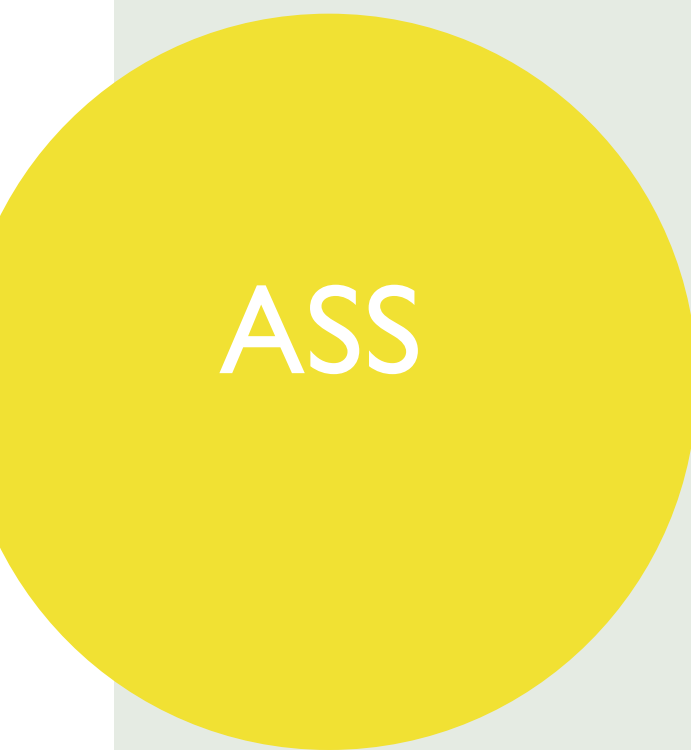
ASS

• 2. Een spectrum

- Er zijn verschillen in hoe de stoornis zich kan uiten (symptomen)
 - Sociale en communicatieve vaardigheden
 - Flexibiliteit/ stereotyp gedrag/ beperkte interesses
 - Sensorische onder-/ overgevoeligheden
 - Planning en organisatie
- Er is verschil in de ernst
 - Volgens de DSMV zijn er 3 categorieën waarin de ernst bepaald wordt door de afhankelijkheid van de hulp
 - Volgens mij iets te simplistisch gesteld. Behoeftte aan hulp kan tijds- en plaatsgebonden zijn
 - Ook zijn er verschillen in aantal kenmerken
 - Ook andere factoren spelen een rol: context/ vriendschappen/ karakter/ Intelligentie/ comorbiditeit...

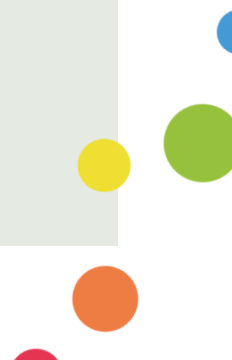
ASS

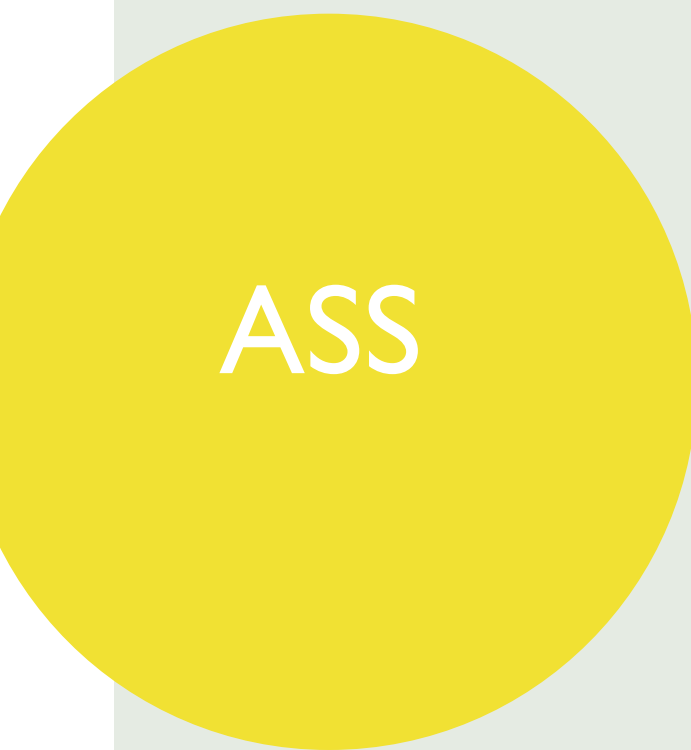
- 3. Symptomen
- Sociale en communicatieve vaardigheden
- Flexibiliteit/ stereotyp gedrag/ beperkte interesses
- Sensorische onder-/ overgevoeligheden
- Planning en organisatie

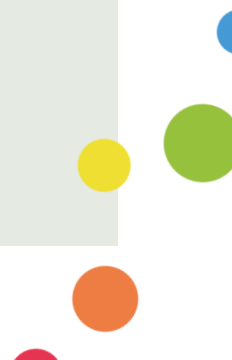
ASS

• Sociale- en communicatieve moeilijkheden

- Moeite met samenspelen
 - Liever alleen spelen
 - Snel boos worden
 - Emotieregulatie (inhibitie: vermogen om je gedrag te remmen)
 - Zich vaak persoonlijk aangevallen voelen
 - Verschil tussen pesten en plagen
 - Weinig emotieregulatie
 - Weinig wederkerigheid
 - Niet goed weten wat anderen nodig hebben
 - Bazig/ dominant zijn
 - Oogcontact kan moeilijk zijn
 - Geen rekening houden met anderen
 - zich niet kunnen uitdrukken
-

ASS

- Sociale- en communicatieve moeilijkheden
 - De dingen letterlijk nemen (bijv: mama heeft een gat in haar hand)
 - Doordrammen over hetzelfde onderwerp
 - Sociale situaties verkeerd interpreteren
 - Moeilijk over koetjes en kalfjes kunnen praten
 - Non-verbale taal niet begrijpen
 - Meer verwerkingstijd nodig hebben voor ze kunnen antwoorden
 - Aandachtsproblemen
 - Meervoudige opdrachten niet begrijpen
 - Moeilijk een samenhangend verhaal kunnen vertellen
 - Boodschappen die niet concreet en duidelijk zijn niet begrijpen
 - Moeite met humor
 - Moeite met praten over emoties
 - Arrogant of onbeleefd zijn
-

ASS

- Flexibiliteit/ stereotyp gedrag/ beperkte interesses

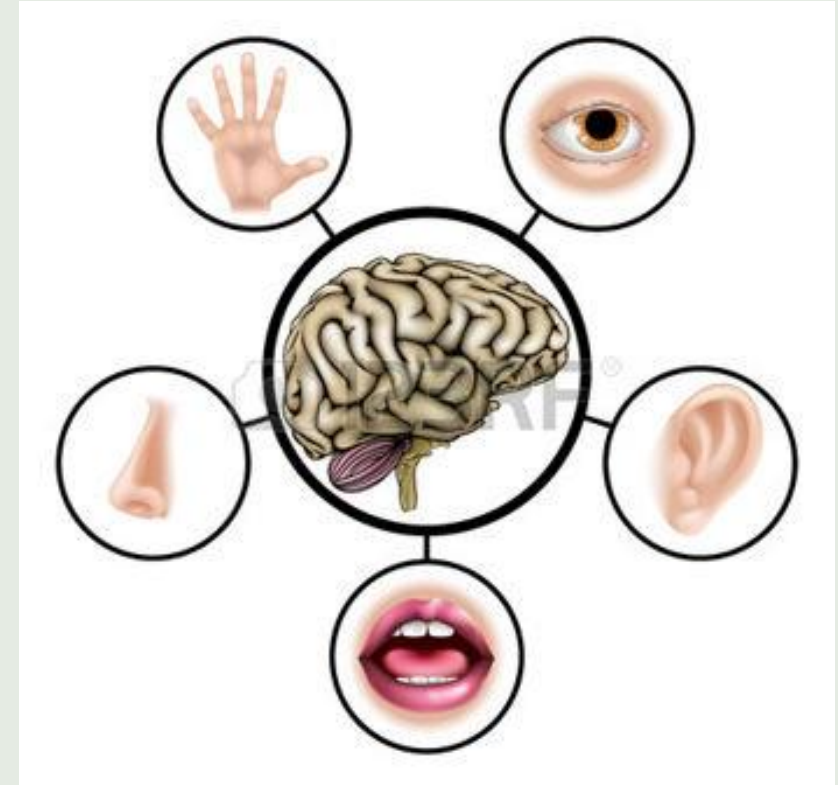

ASS

- Rituelen (bijvoorbeeld bij het gaan slapen)
- Routines (bijvoorbeeld altijd dezelfde weg nemen)
- Moeite met verandering
- Nood aan voorspelbaarheid
- Moeite met overgangen
- Moeilijk tijd kunnen inschatten
- Hun eigen zin doen (eigen plan in hun hoofd)
- Zwart-wit denken
- Controle willen
- Eigen mening weinig nuanceren
- Weinig variatie in spel
- Zeer bepalend zijn in spel
- Spelen = ordenen
- Bijzondere interesses (obsessies) Motorische stereotypen (wiebelen, fladderen,...)

ASS

- Sensorische onder-/overgevoeligheden

ASS

Houd rekening met mogelijke signalen!

Lichtgeraaktheid

geen behoefte aan contacten

moeite met concentreren

bot of ongenueanceerd overkomen

slecht functioneren op drukke plaats

Hyperactief

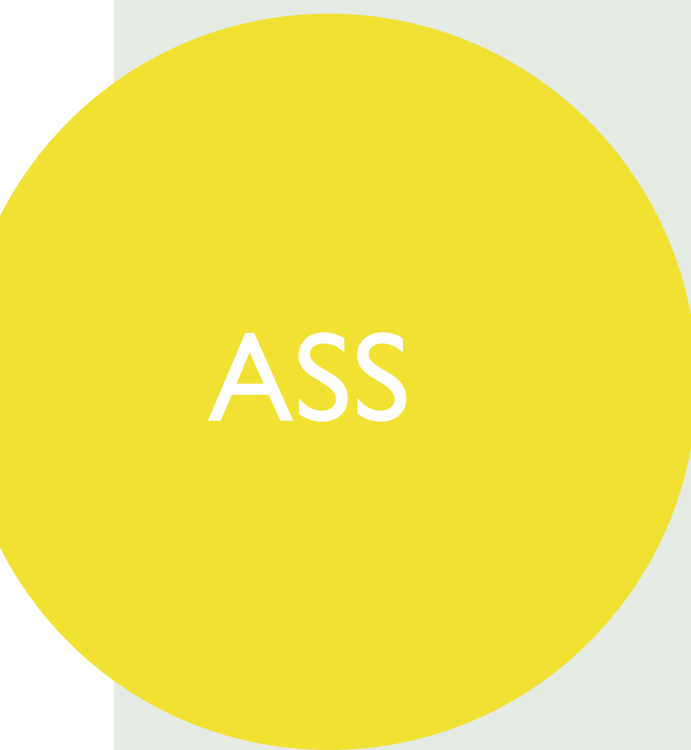
Hartkloppingen, zweten

Moeite met slapen

Irritatie, angst

Vermoeidheid

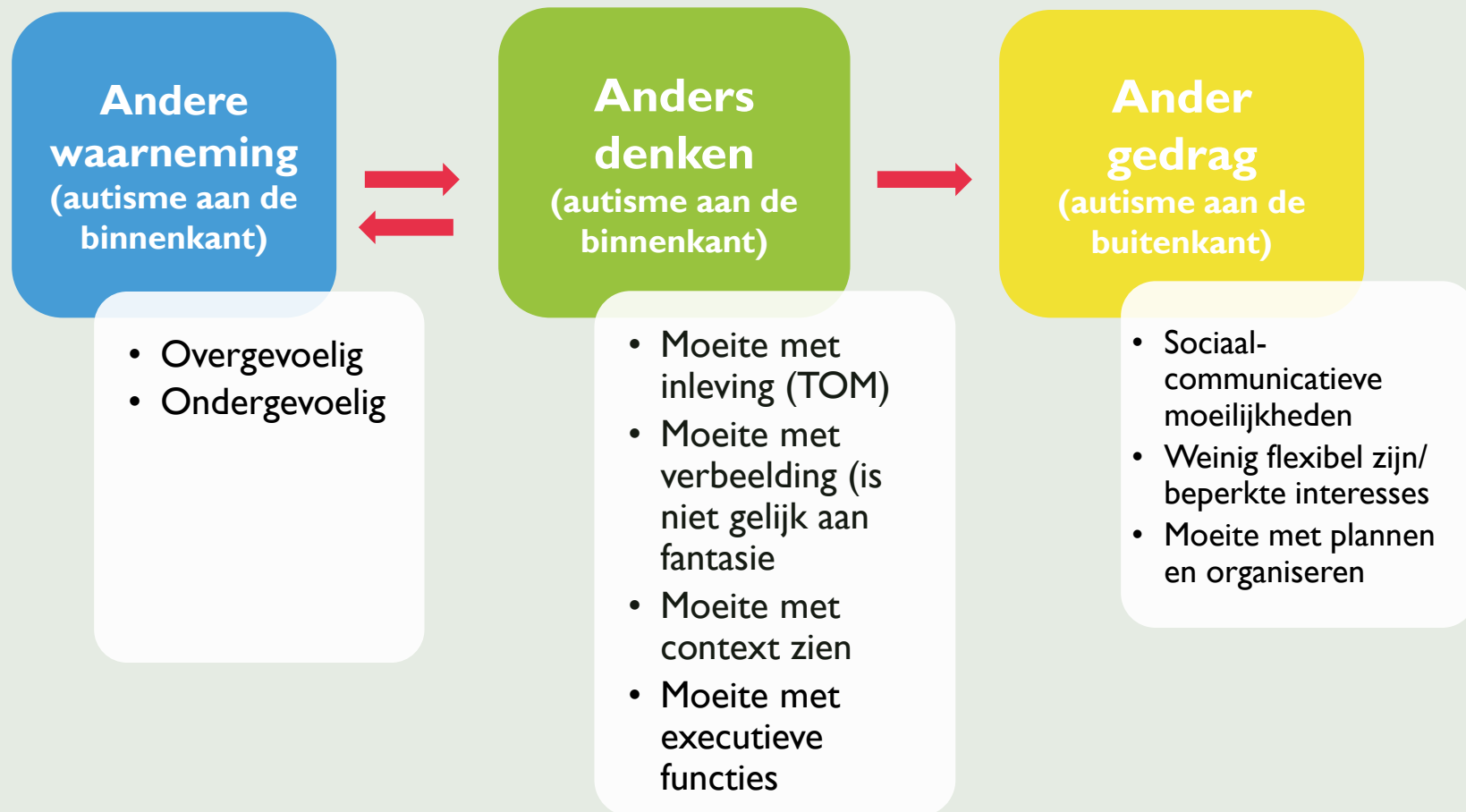

ASS

- Moeite met planning en organisatie
 - Automatiseren van dagdagelijkse taken is moeilijker
 - Vrije tijd niet kunnen invullen
 - Dingen die voor ons vanzelfsprekend zijn, zijn dat voor hen niet altijd
 - Veel herhaling nodig (moeilijk automatiseren)
 - Moeite met planning (huiswerk, huishouden, werk,...)
 - Organiseren van simpele taken (aankleden, koken,...)
 - Moeite met kiezen
 - Oplossingsgericht denken in de praktijk is moeilijk (theorie gaat vaak goed)
 - Weinig flexibel als er iets verkeerd loopt
 - Verschillende strategieën bedenken voor een probleem is moeilijk
-

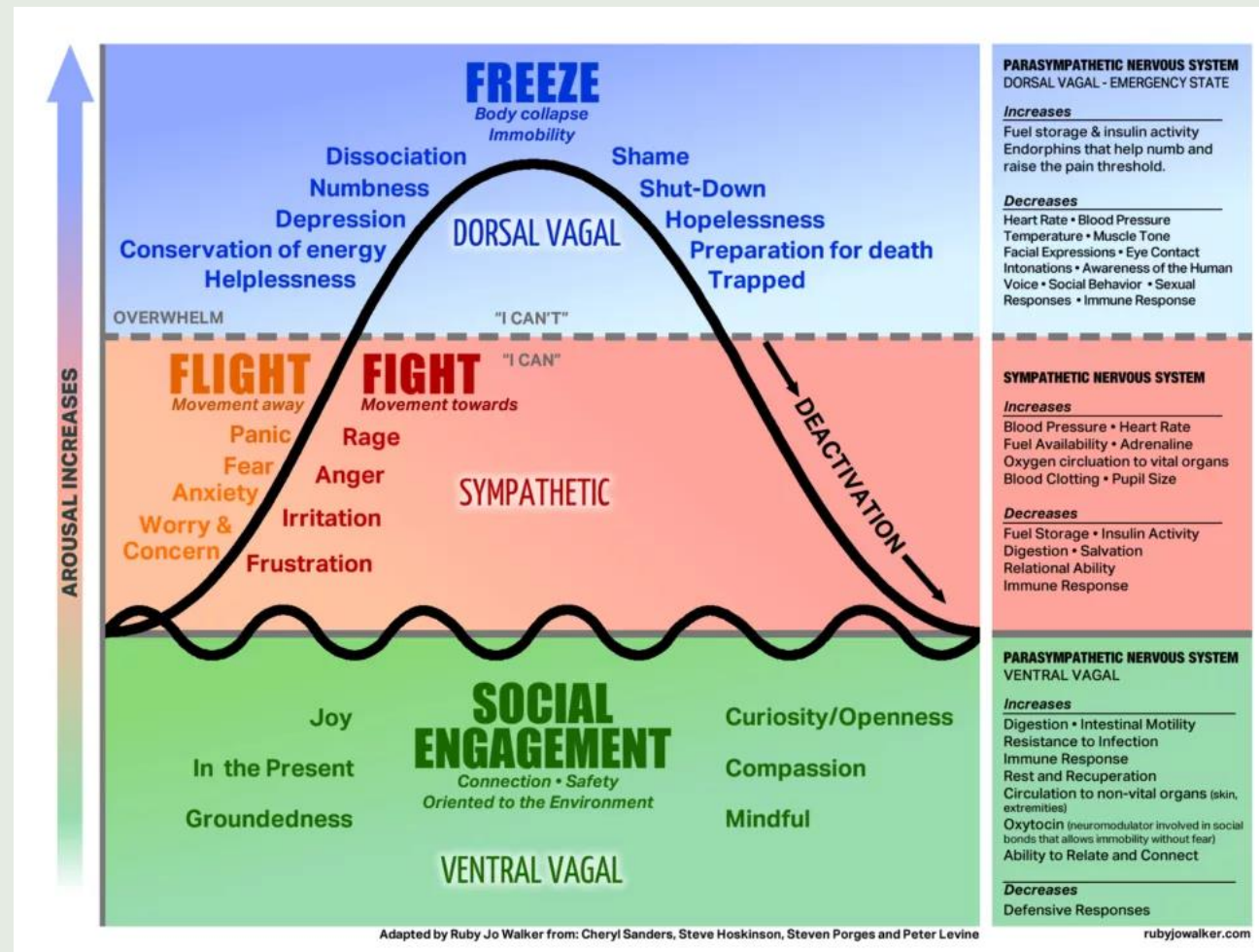
Basisschema

Help!

Help!

- Wanneer moet je je zorgen maken?

**Probleemgedrag is geen onwil maar
onmacht**

Camouflage gedrag

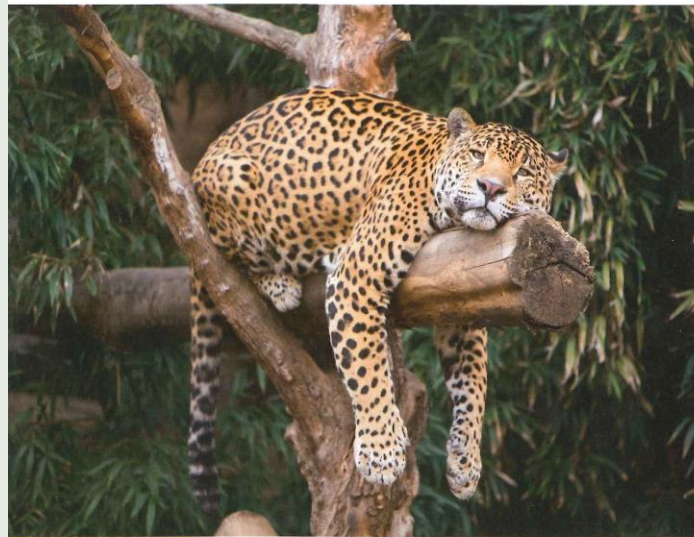
Camouflage

- Kinderen met ASS proberen vaak te zijn zoals de rest. Ze willen meestal niet opvallen en proberen hun beperkingen te verbergen. Zo zien we vaak dat kinderen in een andere context zoals bijvoorbeeld op school of bij familie er wel in slagen om zich in te houden.

Camouflage

- Dit camoufleren vraagt natuurlijk heel wat van hen. Met als gevolg dat deze kinderen (maar ook volwassenen) wanneer ze in hun veilige omgeving zijn (thuis meestal), zij vaak snel geïrriteerd of zelfs explosief kunnen reageren.

Heb je enig idee hoeveel
energie dat kost?

Camouflage

Denk dus vooral: Hoe kunnen we RUST bieden!

Waar terecht?

Waar terecht?

- Diagnostiek/ behandeling

- Dienst kinder – en jeugdpsychiatrie (ECA)
- COS (Centrum ontwikkelingsstoornissen) tot 6 jaar
- Expertisecentrum Jette
- Virga Jessa Hasselt
- OPZ Geel
- Indigo VZW (Mechelen)
- Revalidatiecentra (Antenne 3000, Zeplin, DAT Tienen en Aarschot, Woluwe,...)
- CGG
- COB (Centrum orthopedagogische begeleiding)
- Praxis P
- Atmosfeer (Kortenberg)
- Privépraktijken

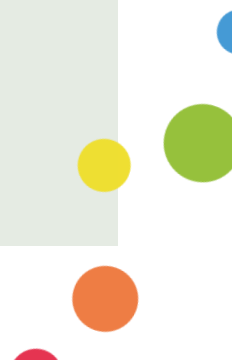
Waar terecht?

- ## Begeleiding

- Thuisbegeleiding (autismespecifiek)

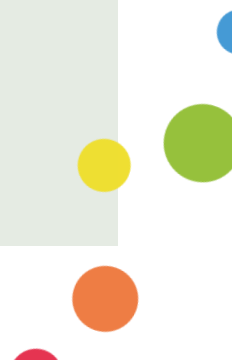
- Het Raster
- Wegwijs
- Tanderhuis
- Victor

- Thuisbegeleiding (niet autismespecifiek)

- Amber VZW
 - Sporen VZW
 - Resonans
 - CKG De Schommel
 - TBD Woluwe
 - ADEM VZW
 - Ter Bank
 - Yuneco (crisisbegeleiding)
 - Eén gezin één plan
 - DOP (dienst ondersteuningsplan)
-

Waar terecht?

- Begeleiding
 - Begeleid wonen
 - Staf VZW
 - Begeleid wonen Tienen
 - Begeleid wonen Pajottenland
 - Hejmen VZW
 - De Hulster
 - Mobiel team Leuven
 - Zorgpunt Trede
 - Apojo
-

Waar terecht?

- Autisme- specifieke organisaties

- VVA (Vlaamse Vereniging Autisme)

- praatgroepen/ activiteiten/ vormingen

- Liga autisme

- Samenwerkingsverband tussen alle TB- diensten autisme in Vlaanderen

- kampen/ autismechat/ vormingspakketten/ autipass

- Autismecentraal

- Opleidingen rond autisme

- Sterkmakers in autisme

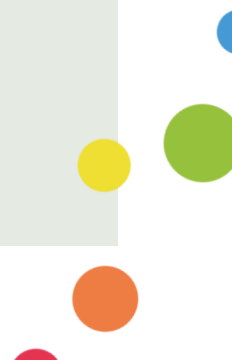
- Opleidingen rond autisme

- Roetsj Leuven

- Vrijetijdsactiviteiten

Waar terecht?

- Outreach Het Raster
 - Mogelijk voor alle organisaties met een vraag rond autisme
 - Tot maximum 10 mensen is het gratis
 - Meerdere sessies zijn mogelijk (maximum 12)
 - Kan ook op casusniveau als de cliënt hiermee instemt
 - Aanvragen kan via onderstaand mailadres:
Outreach.leuven@hetraster.be
-

Spelotheek

WAT?

- Gratis (aangepaste) spelmaterialen ontlenen
- Enkel voor kinderen/volwassenen met een bijzondere zorgnood
 - met een ontwikkelingsstoornis: ADHD, autisme (ASS) ...
 - met een fysieke en/of mentale beperking
 - met een langdurige ziekte, dementie ...
 - die hoogbegaafd zijn
 - die moeilijk leren

→ Meerwaarde spelmateriaal in bijzondere ontwikkeling

OPENINGSUREN

- Woensdag 14u – 16u30
- Zaterdag 10u – 12u30
- Op afspraak

MEER INFO?

spelotheek@leuven.be
www.leuven.be/spelotheek

Snoezelruimte

In de snoezelruimte kan je gratis komen
'snoezelen' met je (klein)kind van 0-6 jaar.

www.huisvanhetkindleuven.be/snoezelruimte

Centrum Inclusieve Kinderopvang

Inclusiecoaches Marina en Sophie

- Gezinnen helpen in zoektocht naar inclusieve kinderopvang
- www.huisvanhetkindleuven.be/inclusieve-kinderopvang
- cik@leuven.be
- Opvanginitiatieven ondersteunen in realiseren inclusie
 - Vormingen
 - Observaties
 - Inschakelen outreach, GIO, ...

www.zorgwijs.be

[Ik zoek ondersteuning](#)

[Ik wil werken als assistent](#)

[Nieuws](#)

[Over ons](#)

[FAQ](#)

[Zoeken](#)

[Aanmelden](#)

Vind zorg op maat, bij jou in de buurt!

Via Persoonsvolgend Budget

Ik beschik over een Persoonsvolgend Budget

Via Rechtstreeks Toegankelijke Hulp

Ik beschik niet over een Persoonsvolgend Budget

Aanbod voor minderjarigen

Ik ben minderjarig

Handige websites

- [Vlaamse Vereniging Autisme](#)
- [Participate Autisme](#)
- 14 mei 2025: [autismebeurs](#)

Zitdagen Groeipakket

Ook voor vragen rond zorgtoeslag!

Iedere woensdag tussen 13.30 en 16.00 uur kan je terecht in Huis van het Kind met al je vragen.

Er is steeds één Vlaamse uitbeter aanwezig die je zo goed mogelijk verder op weg helpt, je dossier (verder) in orde brengt, en doorverwijst waar nodig.

GROEIPAKKET

Opgroeien

Meer vragen?

Meer weten over welke hulpmiddelen er zijn en welke ondersteuning er mogelijk is?

Neem contact op met **Leuven Helpt**

- 016 27 27 72
- leuven.helpt@leuven.be

Of contacteer **Huis van het Kind**

- info@huisvanhetkindleuven.be
- 016 27 24 90

The End